

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1664

§. I. Proponuntur praecipuae querimoniae, quibus circa rerum publicarum
euentus, solent homines inquietari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

nando necessariam profus fuisse, ratione conuicti facti sumus, victique Diuinæ Prouidentia manus dedimus. Illud itaque consequens est, vt illi penitus totique acquiescamus, nullique rerum euentibus perturbemur. Id quidem generatim est perfacile; ad rem verò cum peruenitur perdifficile. Omnia quæ Diuina statuit Prouidentia, facile approbamus, præter ea quæ nos concernunt: reliqua quæ toto aguntur mundo, quieti aspicimus; nostra nos perturbant, quia tangunt propius. Agite ergo, & hæc quidem quæ generatim de Diuinâ Prouidentia dicta sunt, rerum euentibus, quos quotidie intuemur, applicemus posthæc. Ostensuri porrò sumus, quò pacto inter assiduas rerum agitationes, quibus nos ipsi circumuoluihur, quietis tamen tranquillisque esse liceat. Et quia ea quæ nos tangunt mala, in duplici sunt differentiâ; ac primò quidem communia, ea nempe quæ Rempubicam, cuius nos partes sumus, concernunt; deinde priuata quæ nos ipsos spectant: illa tantum modò persequemur, artemque expediemus, quâ non Patriæ tantum elades & miseria, sed ruinam ipsam & interneccionem, sine perturbatione magna videamus, inter ruinas ipsius securi, quia quieti.

§. I.

Proponuntur præcipua querimonia, quibus circa publicarum rerum euentus solent homines inquietari.

Res mortales semper in peius abeunt, etiam cum quæta sūt.

IN immensum pelagus iam nos immergimus: perturbationum inquam Oceanum ingredimur, nihil præter procellas, furentesque ventos pertractaturi. Felicem tamen exitum mihi polliceor, illo auspice & gubernante qui fecit *pondus ventis*, quique cum exorbitant, *ventis & mari imperat*, & confestim *obediunt ei*. Res mortales omnes, totamque humanæ societatis machinam, mare esse quis negauerit, quod nunquam non mouetur, nunquam placidum est & tranquillum, nisi cum vel ipsa malicia perniciosa est, vel cum tempestas horrenda incubat præforibus, cuius quasi prodromus & præuentius sit ipsa tranquillitas. Sic est; nunquam cum rebus nostris bene agitur, nisi vt malè confestim sit; nunquam quiete fruimur, nisi aut eâ quæ noceat, aut

Iob. 18.
Luc. 6.

aut quam tumultus miseriarumque excipiant longè maximæ. Vix multum optatâ pace frui datur, quin, uti per longam malaciam annona corrumpitur corporaque nauigantium languore deiciuntur, ita & Reipublicæ, cum quæta est, dissoluantur leges & instituta, langueat iustitiæ rigor, ciuium excrescant dissoluti mores, libido imperantium dominetur, virtus affligatur; quæ tandem subsequuntur aut ingentes de celo immissæ clades; aut certè ex ipsis hominibus sese opprimentibus, felicitatique alienæ imò & suæ inuidentibus, nascuntur seditiones tumultus a pertaq; bella, quæ cladibus, ruinis, incendijs orbem miscent vniuersum. Quis hæc satis exponat? quis pro rei acerbitate satis exaggeret? an non satis nos natura fecit miseros, nisi & ipsi in suum exitium insurgant homines, suoque fiant vitio miseres? iam verò tota cum quotidie inuertatur imò & subuertatur orbis machina cui demum dabitur esse tranquillo? Cui non lachrymas expriment, communes naturæ clades, communia Reipublicæ mala, quibus dum agitantur omnia, singuli eheu inuoluimur?

2. Heus tu, cui uti video, tranquillitatem nostram lachrymis interturbare est constitutum: agere mœroris tui causam expone tutis auribus, pectus expedi, doloris materiam expectora, etiam cum lachrymis si placet querelas effer, illis enim ut rectè diuus Ambrosius ait, *restinguitur ardor animi, & quasi relaxatus euaporat affectus.*

Deplorantur publica calamitates.

Ambr. de morte Satyr.

3.

Relumit hic deficientes iam penè spiritus, publicarum rerum censor & curator egregius (tanta est obmurmurandi libido, ut ubi viuere vix licet, libeat tamen esse querulis) & malè confarcinatum erigens manu caput; ah inquit, meas res non ago iam: maioribus intersum rebus; publica sunt quæ me perturbant, publicis angor, hæc mihi nouam semper turbarum, imò lachrymarum dant materiam. Quid enim? quis siccis oculis calamitates illas intueatur, quibus prouinciæ nonnumquam integræ, mortalibus exhauriuntur; dum aut segetes passim vento & grandine prostratæ, aut siccis adustæ solibus, aut vermibus locustisque arrosæ, ipsum humano victui tam necessarium panem denegant? vnde cum passim fame laboratur, ingens fit hominum strages, pallent omnes, nec ad labores fame enecti expediunt manus. Quod certè si duret diutiùs, quid porro agant homines, quam ut sedes mutent, si tamen vires ferant, & uti

Fames & pestilentia.

E e

nonnum-

nonnumquam factum legimus, in proximas inuolent prouincias, quasi lupi fame rabidi, & desperatione ultimâ furiosi. Adde, quod sæpissime hanc cæli intemperiem pestes, aliique peste haud æquiores morbi consequantur, quibus passim correpti mortales, Deus immortalis, quæ non dant miseriarum exempla! Vacuantur non domus modò, sed vrbes integræ & familiæ, dum funeribus replentur omnia, neque sufficiunt sepeliendis mortuis, viuorum emortuæ ferè manus. Amens sim, si vt fidem faciam, ea enarrauero quæ nulla gens ignorat, nulla non pertulit. Quis verò miserijs his inuolutus non exhorrescat, vbi vis naturæ ab ipsâ naturâ inferitur? Quis non adhorrendam illam, oculisque assiduè obuersantem mortis imaginem impallescat? quis non tremat, cum in excidium hominis, ipsa quæ sustentationi esse debuerant, insurgant elementa? Et tamen hæc patimur, hæc miseri eheu sustinemus.

*Bellorum
crudelitas.*

Quod si verò dum tot vndique malis cingimur, homines ipsos quos natura coniunxit, odia inueterata, rixæque in partes non distraherent; toleranda forent illa, quæ nostris viribus industriæque euitare non possumus. At verò hominem homini lupum esse, id verò prorsus est intolerabile. Neque verò priuatorum lites aut iurgia nunc exagito: illa enim parui momenti sunt, si publica consideres; eaque sunt, quæ aut amicorum interuentu sedari, aut publicâ auctoritate facilè possunt decidi. At prouincias, integras turbari, regna regnis infesta esse, vicinasque regiones in armorum societatem quasi contagio tactas confluere; incendijs, vastatione, funeribus misceri omnia, quis non lamentetur? in excidium mutuuum arma, ignesque parari, quasi explendo furori manus humanæ non sufficerent; coire ingentes hominum copias, ordines disponi, explicari acies, sic vt campi latissimi compleantur; quasi si funeribus futuris exiguus locus non sufficeret: denique furibundorum in morem, homines & quidem nuper amicos, inter se concurrere, vim inferre, & repellere, mutuis sese vulneribus conficere, donec crudelitatis suæ ampla satis dederint documenta; quis, inquam, tantam insaniam non deploret, quam tutò spectare non licet? Quid quòd quasi de re benè actâ victor sibi gratuletur, imò & Numini gratias agat; isque passim gloriosus censeatur, qui plures occiderit, hoc est prout ego intelligo, qui humano generi maius intulerit detrimentum.

Et

5. Et verò insaniant illi quibus insanire est collibitum: bella gerant, pedem conferant, mutuis gladijs pereant, per me licet. Verùm interea innocentes homines, qui suò viuebant pacificè, iisdem cladibus inuolui, bonis exui, domibus spoliari, ad summam paupertatem pro victoris insolentiâ redigi, imò & vitâ quam innocuam gerebant nullique infestam, promiscue tamen, quasi si arma gestarint, exui; id verò quem non male habeat, imò & pessimè?
6. Tamen ferenda res esset utcumque, si pro bonitate causa semper staret victoria. Iam tamen id liquido constat, pessimâ cuique causâ, belli sortem sæpè felicissimam obtingere, pro tyrannide stare victoriam, pro impietate triumphos. Quis enim neget Ottomanni domum nonnisi violentiâ stare, & per tyrannidem dominari? Quis non arma Christo Religionique inferre? & tamen nonne Asia totâ victor signa sua explicat hæreditatijs Christiani sanguinis inimicus, armaque triumphis necdum satur expedit, quibus Europam concutiat vniuersam? interim sub eius immani tyrannide gemunt Christiani. Et verò, inter Christianos etiam quotidie Hæretici triumphant. quot non occuparunt iam prouincias, exactis veræ fidei cultoribus? Et rursus inter Catholicos, nonne sæpenumerò, subactis legitimis Principibus, ij tandem regna integra obtinuerè, quibus nullum ius erat nisi in armis; quod quidem ius summa proculdubio est iniuria. Id verò rursus quem non perturbet?
7. Et hoc præterea quam deplorandum est, quòd bella tam crudelia, quæ tota gens patitur, non communi gentis totius, quasi in hoc conspirantis, consensu fuscitentur; verùm ex vnus sæpè pendeant arbitrio? Dominandi libidine quòd arderet vnus Alexander, tota in armis stetit Græcia, tota concussa est Asia; diruta tot regna, vnus cupiditatis fuere victimæ. Quid quòd & priuata Regum odia, priuatas iniurias similitatesque, non nisi nationum integrarum sanguine possint expiari? Troia, mihi testis erit, cum ea quæ ad manum supperunt exempla, quæque in omnium versantur oculis, non multum ad rem meam intersit referre. *Nil enim sub sole nouum est, vt rectè Ecclesiastes, ne scelera quidem: in orbem redeunt, vt perturbetur orbis. Nec valet quisquam dicere, ecce hoc recens est iam enim præcessit in seculis quæ fuerunt ante nos.*

Eorum infelix & iniustus exitus.

Origo temeraria bellorum

Ecclesiastes.

E c 2

Hoc

Publico af-
fidentium
ignavia.

Hoc tamē inter cetera pessimè me habet, quòd Reipublicæ, bel-
lorumq; à quibus communis salus dependet, administratio ho-
minibus nescio quibus demandetur: ij sanè sunt, quos non virtus
bellica, non fortitudo, non sapientia commendat; sed quos vel
natalium solus splendor, vel nimius fauor, vel, quod pessimum
est, adulandi vile obsequium, aut etiam pecuniæ emungendæ
artes euexerunt. Imbelles sunt ipsi, alienâ stant virtute, inter-
rim facinorosi, assentatores, quibus, modò habeant, omne ius
fasque deinceps est. Quid demum hisce præfectis agatur bene?
quas victorias sperare possumus, iustitiâ infractâ, prudentiâ exi-
guâ, virtute nullâ, offenso Numine?

Eorum
auaritia
& inscilia.

Interim deprædationi non hostium modò, sed harpiarum in-
ter nos de nostro dominantium, diuitiasque de publico direptas,
quasi in triumphum publicè deportantium latrociniiis patent
prouinciæ. Munera, præfecturæ, reliquique Magistratus vilissimo
cuique venales prostant, augentur quotidie vectigalia; ad urbium
clauos sedent ij, quos aut euexere enumeratæ pecuniæ, aut qui-
bus ad continendos, propugnandosque contra vim clientes, non
sat est animi. Interim dum apud eos abundant omnia, gemit
optimus quisque: imò quod pessimum est, dum ij qui ad publi-
cum sedent clauum diuites sunt singuli, egenum est ærarium:
apud priuatos millena sunt sestertiùm, in publico vix est obo-
lus. An hæc quisquam iure agi sibi persuadeat? Et quieto esse li-
ceat priuato homini, cum publica sic turbantur? Certè aut pa-
triam non amet necesse est, is quisquis est, quem hæc non an-
gunt; aut sensu communi careat, qui communi calamitate non
perturbetur.

Ærarij
inopia.

§. II.

*Querelis ut satis fiat, ostenditur imprimis omnes nature ca-
lamitates, tum etiam Prouinciarum & Regnorum ortus &
occasus à Deo esse iudicante id rebus humanis conuenire,
quod cuique debet esse satis, ne turbetur.*

Ut querelis
his satis-
fiat, ad Deū

Grauiissima sunt proculdubio hæc querimonia, & huiusmodi
sunt hæc mala, vt ad primum, intuentium oculos, pertur-
bent